

INTERNATIONAL
CONFERENCE

INTERNATIONAL CONFERENCE ON INTERDISCIPLINARY STUDIES AND SCIENTIFIC RESEARCH

30

OKTOBER
2026

CERTIFICATE
to Each Author

Google Scholar
Indexing

Online
Publication

E-Conference

HELSINKI
FINLAND

CONFERENCE THEMES

- Social and Economic Sciences
- Exact and Natural Sciences
- Humanities and Philology
- Medicine and Pharmacy
- Information Technologies and Engineering
- Pedagogy and Modern Education
- Law and Public Administration
- Agriculture and Veterinary Sciences
- Architecture, Construction and Urban Studies
- Innovative Research and Interdisciplinary Studies

REGISTER NOW

intconf.online

PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR PREPARING FUTURE TEACHERS FOR CREATIVE ACTIVITY

BO‘LAJAK O‘QITUVCHILARNI IJODKORLIK FAOLIYATIGA TAYYORLASHNING PEDAGOGIK SHART-SHAROITLARI

Sulaymonova Munisa Erkin qizi

Низомий номидаги ЎзМППГ mustaqil tadqiqotchisi

Kalit so‘zlar: o‘qituvchi, faoliyat, fikr, mantiq, tafakkur, qat’iyatlilik, qiziqish, fidoiylik, mexnatsevarlik, tashabbuskorlik, mustaqillik, izlanuvchanlik, bilimdonlik, muloqatchanlik.

Annotatsiya: Ushbu maqolada bo‘lajak o‘qituvchilarda ijodkorlik faoliyatini tarkib toptirishda ijodiy tafakkurni rivojlantirish, intellektual salohiyatni oshirishga erishish masalasi haqida fikr-mulohaza keltirilib o‘tilgan.

Klyuchevye slova: uchitel, aktivnost, мысл, logika, мышление, настойчивост, интерес, самопожертвование, трудолюбие, инициативност, самостоятелност, любознательност, знание, общение.

Annotasiya: V dannoy state daetsya mnenie po voprosu razvitiya tvorcheskogo мышления i povыsheniya intellektualnogo potentsiala v sostave tvorcheskoy deyatelnosti budumix uchiteley.

Key words: teacher, activity, thought, logic, thinking, persistence, interest, self-sacrifice, diligence, initiative, independence, inquisitiveness, knowledge, communication.

Annottasion: In this article, an opinion is given on the issue of developing creative thinking and increasing intellectual potential in the composition of creative activities of future teachers.

Jahon ta’lim tizimida ta’lim samaradorligini oshirish, bo‘lajak o‘qituvchilar ijodkorlik faoliyatini rivojlantirishga yo‘naltirilgan ta’limiy va tarbiyaviy ishlar ko‘lamini kengaytirish, mazkur yo‘nalish buyicha ilmiy - tadqiqot ishlarini olib borishga e’tiborni qaratish masalalari bugungi kunda yanada dolzarblik kasb etmoqda. Ayniqsa, bo‘lajak o‘qituvchilarda ijodkorlik faoliyatini tarkib toptirishda ijodiy tafakkurini rivojlantirish, intellektual salohiyatni oshirishga erishish, mazkur jarayonga innovatsion yondashish masalasi o‘ziga xos ahamiyat ega deb topilmoqda. Bo‘lajak o‘qituvchilarni ijodiy faoliyatini shaxsga yo‘naltirilgan ta’lim orqali rivojlantirish birinchi navbatda, mazkur faoliyatga ijodiy munosabatni tarkib toptirish va integrativ yondashuvni belgilaydi. Bo‘lajak o‘qituvchilarda ijodiy faoliyatni tarkib toptirishga yo‘naltirilgan faoliyat jarayonlarida shaxsiy va kasbiy sifat, qat’iyatlilik, qiziqish,

fidoiylk, mexnatsevarlik, tashabbuskorlik, mustaqillik, izlanuvchanlik, eng yaxshi yo'lni tanlash qobiliyatini egallaganlik darajasi, ijodkorlik, ixtirochilik, kashfiyotchilik, dizainlik, izlanuvchanlik, bilimdonlik, muloqatchanlikni tarkib toptirish masalalari muhim o'rin tutmoqda. Bugungi kunda ijodiy fikrlashni, tafakkur qilishni rivojlantirish vositalarini izlash muammosi bo'lajak o'qituvchilarda ijodkorlikni rivojlantirish bilan bog'liq qobiliyatlarga tegishli ekanligini ifodalaydi. Bu jamiyatning rivojlanish sur'atlarining tezlashishi bilan bog'liq jarayon sifatida qabul qilingan bo'lib, bunda ta'lim muassasasi oldida turgan asosiy talab va vazifa talaba-yoshlarni hayotga va mehnat faoliyatiga tayyorlash zarurati mavjud talablarning tez o'zgaruvchan shartlarida o'z ifodasini topadi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 28 yanvardagi "2022-2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-son, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 6 noyabrdagi "O'zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta'lim-tarbiya va ilm-fan sohalarini rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-6108 sonli Farmonida ham yoshlarni har tomonlama yetuk, intellektual salohiyatli qilib tarbiyalash, kasb-hunarga to'g'ri yo'naltirish jarayonlarini yangicha yondashuvlar asosida takomillashtirish masalalariga alohida urg'u berilgan.

Ijodkorlikning rivojlanish ko'rsatkichlari darajasidan kelib chiqib, bo'lajak o'qituvchilar ijodiy tafakkurini egallash jarayonida mamlakatning ijtimoiiy va iqtisodiy muvaffaqiyatlariga bog'liq siyosiy va madaniy sohalarda faoliyat yuritishning zaruriyati va ilg'or tajribalar haqida boy tasavvurga ega bo'ladilar. O'zbekiston respublikasini rivojlantirishning "Harakatlar strategiyasida" bo'lajak o'quvchilarning ijodiy tafakkurini rivojlantirish, ya'ni qiziqish va moyilliklarni hisobga olgan holda ta'limni individuallashtirish, zamonaviy talablar asosida mazkur jarayonlarni takomillashtirish maqsadga muvofiq ekanligi alohida ta'kidlab o'tilgan. Bo'lajak o'qituvchilarda ijodkorlik faoliyatini rivojlantirishga yo'naltirilgan pedagogik jarayon bo'lajak o'quvchilarning mazkur jarayonga tayyorgarligini ta'minlashda amaliy yordam beradi. Bularning barchasi keyinchalik shaxsning o'zini - o'zi anglashi ijodkorligini oshirish uchun asos bo'lib xizmat qiladi.

Zamonaviy ta'lim strategiyasida barcha bo'lajak o'qituvchilarda o'z iqtidori va ijodiy salohiyatini namoyon etish imkoniyatini yaratish masalasiga alohida e'tibor karatilgan bulib, bunda ta'lim mazmunidagi o'zgarishlar, yangilarni joriy etish, jamiyatning standartlari va ehtiyojlari ijodiy shaxsni shakllantirish va uning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish bilan belgilanadi. Bunday sharoitda ta'lim muassasasi faoliyati juda muhim ahamiyatga ega bulib, pedagogik tizimlar uchun zarur shart-sharoitlarni yaratadi, har bir bo'lajak o'quvchining ijodkorligini oshkor qilish va rivojlantirishga to'g'ri yo'naltiradi, shart-sharoit va imkoniyatlar yaratadi.

V.N.Myasishev, A.G.Kovalev, N.S.Leytes, K.K.Platonovning ishlarida ijodkorlik faoliyati doirasida o'zgacha nuqtai nazar keltirilgan bo'lib, ularda ijodkorlik qobiliyatlarini "shaxs sifatleri" belgisi orqali ta'riflaydilar, ijodkorlik komponentlari tarkibi ro'yxatiga ega bo'lgan ijodkorlik tafakkuri va dunyoqarashiga oid, axloqiy va motivatsion shaxs sifatlarini ham alohida yoritib o'tadilar.

Bo'lajak o'qituvchilarda ijodkorlik faoliyatini tarkib toptirishda ijodiy salohiyatni rivojlantirish, ijodkorlikni rag'batlantirish, ularni qo'llab quvvatlash, yutuq va muvofakiyatlarini ommalashtirish, imkoniyat va sharoitlar yaratib berish o'ziga xos ahamiyatga ega sanaladi. Ayniqsa, bo'lajak o'qituvchilarda ijodkorlik faoliyatini tarkib toptirishda ijodiy qobiliyat, intellektni rivojlantirishga erishish masalasi ham o'ziga xos ahamiyatga ega deb topilmoqda. Bo'lajak o'qituvchilarni ijodkorlik faoliyatini to'g'ri yo'naltirishda intellektual qobiliyatini rivojlantirish, mazkur faoliyatga ijodiy munosabatni tarkib toptirish bilan izohlanadi.

Bugungi kunda ijodiy fikrlashni, tafakkur qilishni rivojlantirish vositalarini izlash muammosi bo'lajak o'qituvchilarda ijodkorlikni rivojlantirish bilan bog'liq qobiliyatlarga tegishli ekanligini ifodalaydi. Bu jamiyatning rivojlanish sur'atlarining tezlashishi bilan bog'liq jarayon sifatida qabul qilingan bo'lib, bunda ta'lim muassasasi oldida turgan asosi talab va vazifa shaxslarni hayotga va mehnatga tayyorlash zarurati mavjud talablarning tez o'zgaruvchan shartlarida o'z ifodasini topadi. Ijodkorlikning rivojlanish ko'rsatkichlari darajasidan kelib chiqib, bo'lajak o'qituvchilar ijodiy tafakkurini rivojlantirish jarayonida mamlakatning ijtimoiy va iqtisodiy muvaffaqiyatlariga bog'liq siyosiy va madaniy sohalarida faoliyat yuritishning zaruriyati va ilg'or tajribalar haqida boy tasavvurga ega bo'lishni avzal topadi. O'zbekiston respublikasini rivojlantirishning "Harakatlar strategiyasi" da xam bo'lajak o'qituvchilarning ijodiy rivojlantirish, ya'ni qiziqish va moyilliklarni hisobga olgan holda ularning ta'limini individuallashtirish, zamonaviy talablar asosida mazkur jarayonlarni innovatsion takomillashtirish maqsadga muvofiq ekanligi alohida ta'kidlab o'tilgan. Bo'lajak o'qituvchilarda ijodkorlik faoliyatini tarkib toptirishga yo'naltirilgan faol bilim bo'lajak o'qituvchilarining ijodiy faoliyatga tayyorgarligini ta'minlashda yordam beradi. Bularning barchasi bu keyinchalik shaxsning o'zini o'zi anglashi uchun asos bo'lib xizmat qiladi. Bunda I.A.Zimnyayaning ishlarida keltirilgan aniq-sotsiologik tadqiqotlarning ma'lumotlari bo'yicha faqatgina 37,5 foiz talabalar yaxshi o'qishga intiladilar, bunda ulardan 67,2 foizida ta'lim olish yaxshi kechmaydi, 53,6 foizi ular doim harakat qilmaydilar deb hisoblaydilar, 8 foizi esa umuman yaxshi o'qishga intilmasliklarini bildirdilar [36]. Bunday holat bizni oliy ta'lim muassasasining pedagogik jamoasi tomonidan amalga oshirilishi kerak bo'lgan kasbiy-ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirish jarayonini tashkil etish va boshqarish muammosining muhimligini yana bir bor ko'rsatishga undaydi. Zamonaviy ta'lim

strategiyasida barcha bo'lajak o'qituvchilarga o'z iqtidori va ijodkorlik salohiyatini namoyon etish imkoniyati belgilab berilgan. Ta'lim mazmunidagi o'zgarishlar, yangiliklarni joriy etish jamiyatning standartlari va ehtiyojlari ijodkor shaxsni shakllantirish va uning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish bilan belgilanadi. Bunday sharoitda ta'lim muassasasi juda muhim ahamiyatga ega pedagogik tizimlar uchun zarur shart-sharoitlarni yaratadi har bir bo'lajak o'qituvchining ijodkorligini, kreativligini, kognitivligi shaxsga yo'naltirilgan ta'lim orqali yuzaga chiqarish va rivojlantirishga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Bo'lajak o'qituvchilarda ijodkorlik faoliyatini tarkib toptirishda ijodiy salohiyatni rivojlantirish, ijodkorlikni rag'batlantirish, kreativligini oshirish uchun ishning o'ziga xos xususiyatlari zamonaviy sharoitlarda ta'limni sifat jixatdan rivojlantirish va samaradorligini oshirishni tashxis qo'yish mumkinligini inobatga olish zarur sanaladi. Buning uchun ta'lim sohasida ijodkorlik maydonini yaratishga qodir ijodkorlikni rag'batlantirish rejimida o'zaro hamkorlikda ijod qilishni istagan jarayonlarda amalga oshirishga alohida yondashuv zarurligini belgilaydi. Chunki, ta'lim sohasida ijodkorlik maydonini yaratishga qodir ijodkorlikni rag'batlantirish, shaxsni ijodiy qobiliyatini rivojlantirish, o'zaro hamkorlikda ijod qilishni istagan jarayonlarda amalga oshirishga alohida yondashuv zarurligini belgilaydi. Shaxsning ijodiy qobiliyatlari - uning moslashuvchanligi bilan belgilanadi va intellektual, ijodiy tasavvur va sezgi, qobiliyat naqshinkor stereotiplarni engib o'tish, yangi narsalarni topish uchun yuqori motivatsiya, o'z-o'zini anglash uchun shaxsiy ehtiyoj bo'lib xizmat qiladi degan xulosaga kelish mumkin..

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Mirziyoyev. Sh. M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. Toshkent.: "O'zbekiston", 2017. -488 bet.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish choratadbirlari to'g'risida"gi. 2017-yil 20-aprel, PQ-2909-son qarori.
3. Sh.S.Shodmonova, G.N.Ibragimova, F.O.Mirzaeva. Pedagogika nazariyasi va tarixi. Darslik – T.: SANO-STANDART, 2022.176b.